

מחשבת קצרה על הדף הרב יחזקאל הרטמן SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

מנחות דף נד

ברכת אהרן לרבי אהרן לויין הי"ד

מאמר טז, ה

(ה) **ומדי** דברי גדיני שרכנתו אחרתי להזכיר עור מה דלחיה לקמחי צשנים שנסתדרכו זנין וחמיכ הסירו הקשר שזיניהם וכעצור לחיהו זמן השתדל אחד ודבר על לצם להחזיר הדבר לישנו, ועלה צירו שחזרו ונתקשרו שנית. והצנע זה שכתו כפי המנהג שמתנים לשדכן צעריך וחסת הכדן צאומרו כי גמר שידוך חדש (המנהג הוא צמדימחמו

כלפע"ד להציא רחי לזה מדברי הס"ק מגילה זי ע"ז ומלפ"ך טפ"ס אמרוס והקברא והא כתיב חלה המנוח שאין נציא רשאי לחדש דבר מנחה וכו' חלה שכחוס וחזרו ויסודס ומשנוע ג"כ דדבר שחי כבר צמליחות וחדל להיות ונחמה שנית לא מקרי דבר חדש והיינו כיון שכבר הי' השידוך חף שנתבטל צנחיס לא מקרי שידוך חדש כשנחמה שנית, אמנס מלחתי רחי גם לאריך גיסא מדברי המדרש דבה שמוח אי הי דמפרש דויה שאמר הכחוב ויקס מלך חדש וגוי הכונה אוהו פרעה עלנו שחי ציני יוסף והא דקרי לוי הכחוב מלך חדש נושוס שהורידוהו ממצריו שלשום הדישים על אשר לא רלה לשמוע להם להזדווג לישראל והחזירוהו כשנחמה לתם עיי"ש ונשמוע מה דלפ"י דבר שחי כבר אם חדל להיות ונחמה שנית מקרי דבר חדש אכן אין למדין מן האגדה כידוע. ויש לדמות זאת ג"כ להא דלחיה צקוטה מייג ע"א דהמחזיר גרושהו איח מעורכי המלחמה משום דלימי אשה חדשה והיינו י"ל דלימי זה שידוך חדש ככ"ל ועיין קוטה מייג סס דקיל לרי יהודה דחף הצונה ציה על מכובו אינו אחר מעורכי המלחמה ופירש"י סס סתרו ונכלו צמדה ראשונה אינו חוזר דלאו חדש הוא האיל ולא חידש להקוף עליו עיי"ש חה ג"כ דמיון ככון למה שכתבנו דדבר שנתחמה שנית אחר העדרו לא מקרי דבר חדש כיון שכבר הי' צמליחות, אמנס צש"ס סס

עניין: היה בו שיעור וצמק וחזר ותפח

שו"ת אבני חפץ סי כז

לרבי אהרן לויין הי"ד נכד הבית יצחק

ברבר השאלה באלה שמכר ביתו וחזר וקנאו, אם לריך גלס להסרסור דמי סרסרוהו, כפי המנהג שמשלמין להסרסור:

(א) **הנה** ענין זה סובב והולך על קוטב המקרה, אם עיי המכירה פקע סס הצעלים לגמרי ואין להם שום עדיפות על איש אחר, ואז צודאי הוה זה קנין חדש, ומייג להסרסור שכתו משלם כפי מנהג המקום שמשלמין להסרסור, או דילמא עיי שחזרו וקנו הצעלים את הדבר נמשכר היחס הראשון שחי להם אל אותו הדבר, ולא מקרי זה קנין חדש, רק חזרה הדבר למצבו הר אשון, ואז י"ל דאין מניע להסרסור רק שכתו פרחתו ולא יותר, כי המנהג לשלם שכתו סרסרוהו צמילוחו ל"ש רק צקנין חדש ולא צכה"ג. והנה צמילוח צוה בבר דנפו צפרי צרבה אהרו מאמר

פ"ז אות ה', לענין שכתו שדכנות משידוך שנתבטל וחזר ונקשר, עיי"ש מ"ש ציה, ונראה לדמות קנה הנידון שלפנינו להא דלחיה צברכות (כ" ע"ב) ולא אמרן חלה דלא חקדימו הכך ואומין עלייהו דדוכתייהו, אבל אומין עלייהו דדוכתייהו. פרח זימון מינייהו, וכמו שצינו דמטה שנגנבה חזייה או שאגדה חזייה או שחלקהו אחין או שותפין עסודה, החזירוהו מקבלת עומאה מכאן ולבאה, זה משוב דכיון דפלגוה פרח לה עומאה, הי"כ פרח זימון מינייהו עיי"ש, והיה צנ"ד י"ל דכיון שמכרו הצעלים את הדבר פרח לוי סס צעלים, ומש שחזרו וקנו הוה קנין חדש לגמרי, כאלו קנה איש אחר הדבר. ויש לדמות זאת ג"כ למ"ש הכוסו צובחים

קנין חדש. וקנה י"ל דחליה צפלוגתה המוצאת צמנחות (כ"ד ע"א), לענין צשר העגל שנתפח וצשר זקינה שנתמטך, דלמריקן צנמרה סס דפליגו כגון שחי צו כשיפור ולמק וחזר ותפח, דמר סבר יש ליחוי צאיסורא ומר סבר אין דיחוי צאיסורא, ועיין צרש"י סס שביאר דמ"ס דהואיל שכתו הוה כשיפור ל"א דכשעה שלמקו דתרו מאיסורא והו"ל כמי שלא הי' כן מחלה, ומ"מ כיון דלדמי אידמי, והיינו י"ל דלדיעה הראשונה צשעה שמכרו הצעלים ל"ה כמי שלא הי' מחלה שלהם, וי"ל דלא מקרי קנין חדש, משא"כ למאן דס"ל הכס כיון דלדמי אידמי י"ל ס"ג, כיון שמכרו הצעלים דתרו והוה אח"כ מקח חדש:

(ה) **וייש** להעיר עוד צוה מדברי הגמרא צסוטה (י"ב ע"א), ויקח את בת לוי ויקח ויחזור מיבעיי לוי שטעה צה מטעה לקוחין עיי"ש, ומשמע דלשון קיחה ל"ש רק על לקיחה דבר חדש, אבל לא על חזרה דבר לקדמותו, אשר עיי יתכן רק לשון שיבה או לשון חזרה, והיינו י"ל דכשחזרו הצעלים ולקחו הדבר אין זה קנין חדש:

הדרש והעיון לרבי אהרן לויין הי"ד שמות ט

[מ] ויקח מלך חדש על מצרים וגו', — עיין סוטה י"א ע"א שנחלקו רב ושמוא"ל: חד אמר חדש ממש וחד אמר שנתחדשו גזירותיו. ובמדרש רבה כאן הובא ג"כ המאמר הזה ונתוסף עליו עוד, דרבנן ס"ל ג"כ דזה הי' פרעה עצמו שהי' בימי יוסף, והא דקרי לוי הכתוב מלך חדש משום שהורידוהו מכסאו שלשה חדשים על אשר לא רצה לשמוע להם להזדווג לישראל והחזירוהו כשנתרצה להם, ועיין בספרי ברכת אהרן מאמר ט"ז אות ה' שנסתייעתי מדברי המדרש האלו בנוגע להגבלת שם התואר חדש, שיצדק ג"כ על דבר שהי' ונתבטל בנתיים ואח"כ חזר לקדמותו, כאשר אנו רואים בפרעה שנקרא מלך חדש, כיון שבנתיים הורד מכסאו אף שאח"כ חזר לקדמותו, ויש מזה נפ"מ דדינא עיי"ש בדברינו. ועיין תוס' זבחים צ"ה ע"א ד"ה לא שנו שכתבו דבגד שנקרע וחזרו ותפרו הוה בגד חדש וכ"ל חדש וכאלו אינו ראשון, ומדברי המדרש שהבאנו יש ראי' נאותה לדברי התוס'.

